

DAGENS NYHETER.

NYHETER

Läsläsning.

Rutavdraget kan leda till ökade kunskapsklyftor

Med rutavdrag kan kostnaden för läsläsning bli halverad.

Foto: HENRIK MONTGOMERY / SCANPIX

Analys. Regeringen ser skattesubventionerad läxhjälp som en ren skattefråga. Den inställningen irriterar såväl lärarförbunden som oppositionen. De anser att regeringen blundar för att det nya rutavdraget riskerar att öka klyftorna i svensk skola.

- Föräldrar ska från årsskiftet slippa att ”sminka över” köp av läxhjälp i hemmet och kalla det barnpassning inför Skatteverket. Läsläsning kostar i dag cirka 370–470 kronor i timmen, före skatteavdraget, hos de största läsläsningföretagen. Med rut blir kostnaden halverad. Men bara för de föräldrar som kan dra av kostnaden mot en skattepliktig inkomst.

Regeringen ...

... väntas i dag rösta igenom det utökade rutavdraget för läxhjälp i riksdagen – med SD som stödtrupp. Köpt läxhjälp till skolbarn och ungdomar ska vara avdragsgillt till hälften på samma sätt som städhjälp för

För att få del av rutavdrag för läxläsning måste en förälder ha en hyfsad inkomst och betala skatt. Det utesluter exempelvis föräldrar som lever på försörjningsstöd och deras barn. Samtidigt gynnas elever med resursstarka föräldrar av förslaget, påpekar oppositionen. Och den skattesubventionerade läxhjälpen riskerar därmed att öka kunskapsklyftorna i klassrummen. Lärarförbundet kritiserar även att en och samma lärare som undervisar en elev på skolan på dagen kan betalas som läxhjälp efter skolan i elevens hem. Och senare sätta betyg på samma elev.

Eva-Lis Sirén, Lärarförbundets ordförande, vill därför se lagändringar så lärare inte kan ha dessa konkurrerande bisysslor och hamna i jävssituationer.

Majoriteten slår ifrån sig kritiken och hänvisar till skollagen där det framgår att alla barn ska få det stöd som de behöver.

Regeringen anser att förslaget leder till väl förvaltade skattekronor. Och att det knappt skulle märkas om man i stället fördelade de beräknade 25 miljonerna till läxhjälp i alla Sveriges kommuner.

Det har regeringen säkert rätt i. Under förutsättning att varje kommun får var sin liten kaks mula av skattekronorna. Men utgår man i stället från Miljöpartiets förslag och stöttar de ideella organisationer med motsvarande summa, som Röda korset, Volontärbyrån, Mattecentrum, Rädda Barnen med flera så, skulle man få en bra utväxling på de 25 miljonerna.

DN bad Mattecentrums grundare Johan Wendt att beräkna hur många fler elever de skulle kunna hjälpa om de exempelvis fick 2 miljoner i stöd 2013 och ytterligare 5 miljoner i stöd 2014. Wendt hävdar att de skulle kunna öka antalet elever som får mattestöd från 3 500 till 12 000 varje vecka runt om i Sverige. Och på nätet skulle antalet elever kunna ökas från 110 000 till 450 000 elever.

Forskning visar att kunskapsklyftorna mellan elever ökat under senare år i Sverige. Samtidigt har Sveriges resultat rasat i internationella kunskapsmätningar. Och att i det utgångsläget bara se detta som en skattefråga kan verka mycket kortsiktigt.

Lenita Jällhage

E-post: lenita.jallhage@dn.se

föräldrar med ungdomar ända upp i gymnasiet. Det nya rutavdraget ska gälla från årsskiftet.

För och emot

För

Henrik von Sydow:

”Det är ett förtydligande av lagstiftningen som öppnar för färre svarta tjänster och fler vita jobb, inte minst för unga lärarstudenter som vill jobba extra med läxhjälp. Och varför ska vi stänga dörrar till mer kunskap för barn och unga?”

Karin Nilsson (C):

”Reformen reder ut gränsdragningsproblem med läxhjälp inom nuvarande rut, leder till fler jobb, underlättar familjers vardag och är näst intill självfinansierande.”

Gunnar Andrén (FP):

”Det är bra med sänkt, och låg, skatt på utbildning - för det är just det det handlar om: Låg skatt på utbildning. Utbildning är en investering, inte en kostnad.”

Thoralf Alfsson (SD):

”Läxhjälp är redan i dag tillåten om den sker i samband med barnpassning men med förtydligandet och utökningen får samhället till en mycket låg kostnad både en hög utväxling på kunskapsinläringen och fler arbetstillfällen.”

Emot

Leif Jakobsson (S):

”Statliga medel till läxhjälp ska gå till skolorna så att de barn som behöver hjälpen ska få den – inte begränsas till de barn vars föräldrar har råd att betala. 138 000 barn – det var så många barn som 2010 hade föräldrar som hade försörjningsstöd. Även om dessa familjer snålade in på allt för att betala läxhjälp så får de inte del av läxruten

eftersom försörjningsstöd inte är skattepliktigt och det inte finns någon skatt att kvitta emot.”

Mats Pertoft (MP):

”MP anser att rutavdrag för läxhjälp bryter mot såväl skollagens krav på en likvärdig skola för alla elever och skattelagens intention att rutavdrag skall avse okvalificerade tjänster. Ge hellre de resurser som regeringen avsatt till läxhjälsrut till ideella organisationer som arbetar med att erbjuda läxhjälp för alla barn.”

Jacob Johnson (V)

”Rutavdrag för läxhjälp är ytterligare ett steg från en skola för alla mot en skola efter plånbok.”

Läxrut

Tidigare har avdrag bara gällt för läxhjälp för barn i grundskolan om man kallat det ”barnpassning” inför Skatteverket.

Ingen vet i dagsläget hur många föräldrar som kommer att utnyttja läxrut men regeringen beräknar att den skattesubventionerade läxläsningen inom några år kommer att minska statens skatteinkomster med cirka 25 miljoner kronor årligen.